

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

УДК 35.01:352/354

*Марчук Аліна Юрївна,
магістрантка факультету документальних комунікацій та менеджменту,
Веремчук Олена Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри документальних комунікацій та
бібліотечної справи
Рівненський державний гуманітарний університет*

**ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ УКРАЇНИ**

У статті розглянуто основні проблеми впровадження систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування України. Зазначено про переваги та недоліки впровадження систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування. Проаналізовано сучасний стан документообігу в районній раді.

Ключові слова: документообіг, електронний документообіг, системи електронного документообігу, органи місцевого самоврядування, районна рада.

Постановка проблеми. Бурхливий розвиток інформаційних технологій призвів до того, що нині жодна установа не може існувати без засобів зв'язку та комп'ютерної техніки. Все більше сучасної документації переходить в електронну форму. Відтак розвиток засобів інформатизації та цифрових технологій зумовив необхідність переходу до електронного та змішаного документообігу усіма установами (організаціями, підприємствами, закладами), і насамперед, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Слід зауважити, що документообіг відіграє важливе значення у документальному забезпеченні управління кожної установи. Використання електронного документообігу, специфіка якого полягає у роботі з електронними документами, істотно збільшує оперативність документообміну, а також продуктивність праці персоналу. І хоча електронний документообіг є більш оптимальним з точки зору витрат часу, фінансових витрат, а також прийняття управлінських рішень, в багатьох установах України він ще знаходиться на стадії впровадження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання функціонування електронного документообігу, його переваги та недоліки досліджували такі вітчизняні вчені, як Г. Асєєв, Ю. Ковтанюк, Т. Кручиніної, В. Ключевського, І. Курташова, О. Наконечна, О. Орлов та ін.

Особливості та проблеми впровадження систем електронного документообігу (далі СЕД) в органах державної влади та місцевого самоврядування висвітлювали І. Двойленко, А. Крутова, Г. Сабурова, В. Писаренко та ін. Проте, низка проблем, що стосуються впровадження СЕД в органах місцевого самоврядування потребують подальшого дослідження.

Мета статті – проаналізувати особливості впровадження, переваги та недоліки електронного документообігу в органах місцевого самоврядування на прикладі Острозької районної ради.

Основні результати дослідження. Впровадження електронного документообігу в органах місцевого самоврядування сприятиме створенню відкритого і прозорого управління. До того ж впроваджувати його необхідно як в обласних, так і в районних центрах. Одним з таких районних центрів є місто Острог, в якому знаходяться районна та міська ради. Зауважимо, що на сьогодні в міській раді вже функціонує СЕД «Megapolis™. Документообіг», натомість в районній раді – досі лише традиційний (паперовий) документообіг.

Звичайно, впровадження СЕД в органах місцевого самоврядування має як переваги, так і недоліки. Зокрема, Т. Кручиніна зазначає про такі переваги, як:

- створення єдиного інформаційного простору в масштабах установи й реалізація всіх процесів саме в системі;
- оптимізація процесів, пов'язаних з документообігом, поліпшення контролю над усіма інформаційними потоками й процесами в установі;
- можливість спільної роботи в межах єдиної інфраструктури;
- підвищення швидкості пошуку документів в установі;
- запобігання втраті важливої інформації через недбалість персоналу;
- централізоване структуроване й систематизоване зберігання документів в електронному архіві [2, с. 28–29].

На думку В. Писаренка, перевагами впровадження СЕД в органи місцевого самоврядування України є: перехід до більш зручного, швидкого і економного без паперового документообігу; захист інформації при передачі по відкритих каналах; пришвидшення реагування на запити [4, с. 48]. Водночас вчений наголошує і про недоліки впровадження СЕД, а саме: можливість втрати інформації; необхідність спеціальних знань і навичок роботи з відповідними програмним і апаратним забезпеченням; наявність певних обмежень у підборі персоналу для роботи в органах місцевого самоврядування [4, с. 48].

Недоліками впровадження СЕД в органи місцевого самоврядування також є: відсутність єдиної стратегії впровадження електронного документообігу; недосконалість чинної нормативно-правової бази у питанні надання електронному документу юридичної сили; відсутність стандартизованого та сертифікованого програмного забезпечення [3].

Разом із тим, існує ряд проблем, з якими нині стикаються органи місцевого самоврядування при впровадженні СЕД, котрі потребують вирішення. Насамперед, суттєвою проблемою згідно з «районною Програмою інформатизації та розвитку електронного урядування на 2017-2019 роки» визначено те, що «здебільшого використовується морально та фізично застарілі комп'ютери, які не дають можливості оперативно та якісно виконувати поставлені завдання» [5].

Адже комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення є необхідним посередником у роботі з електронними документами.

Поширеною проблемою нині є практика паралельного ведення паперового та електронного документообігу, що часто спричиняє порушення основних принципів обігу документів в установі, зокрема принцип однократності реєстрування документів.

Аналіз документообігу Острозької районної ради засвідчив, що річний обсяг документообігу (враховувались лише вхідна та вихідна документація) в даній установі у 2017 році становив – 1164 документи. Із них вихідної документації – 379, вхідної – 785 (у тому числі 299 звернень громадян та 17 запитів на отримання публічної інформації). Наведені дані свідчать про незначний обсяг документообігу районної ради, що виправдовує функціонування традиційного (паперового) документообігу. Водночас щорічне накопичування такої кількості документів вимагає чималої площі для їх архівного зберігання. На пошуки необхідних документів витрачається доволі багато часу. До того ж отримання та передавання паперових документів сповільнює час на їх виконання. Ці та інші недоліки паперового документообігу призводять до зниження ефективності діяльності установи в цілому.

Висновки. На даному етапі в органах місцевого самоврядування має бути добре налагоджений змішаний документообіг. Адже на початковому етапі доведеться поєднувати паперовий документообіг з електронним. Впровадження електронного документообігу в органах місцевого самоврядування передбачає, насамперед, усунення виявлених недоліків та проблем, а також виділення коштів на придбання СЕД (обов'язково ліцензованого продукту) та проведення спеціального навчання персоналу з питань роботи СЕД.

Електронний документообіг забезпечить підвищення ефективності діяльності органу місцевого самоврядування, наблизить до європейських стандартів організації влади та забезпечить відкритість її роботи для мешканців району.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Деякі питання документування управлінської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. – Дата оновлення 12.12.2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF> (дата звернення 28.12.2019). – Назва з екрану.
2. Кручиніна Т. Переваги й недоліки електронного документообігу / Т. Кручиніна // Секретарь-референт. – 2014. – № 10 (141). – С. 26-31.
3. Моніторинг впровадження інструментів електронного урядування в органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / за заг. ред. А. О. Серенка, А. Й. Яскевича. – Вінниця: ГО «Подільська агенція регіонального розвитку», 2017. – 84 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/folders/0BbC7Ah8JpqlU2xuQnROWW53SVE?usp=sharing> (дата звернення: 28.12.2019). – Назва з екрану.
4. Писаренко В. П. Упровадження електронного документування в органах державної влади та місцевого самоврядування / В. П. Писаренко // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2012. – Вип. 2. – С. 43-54.
5. Про районну програму інформатизації та розвитку електронного урядування на 2017-2019 роки: Рішення Острозької районної ради 30 черв. 2017 р. № 483 [Електронний ресурс] // Острозька районна рада. – Острог, 2017. – Режим доступу: http://www.ostrada.rv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1006:2017-2019-&catid=78:-201&Itemid=48 (дата звернення: 28.12.2019). – Назва з екрану.

Марчук А.Ю., Веремчук Е.В.,

ВНЕДРЕНИЕ ЭЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБОРОТА В ОРГАНАХ МЕСТНОГО САМОУПРАВЛЕНИЯ УКРАИНЫ

В статье рассмотрены основные проблемы внедрения систем электронного документооборота в органах местного самоуправления Украины. Указано о преимуществах и недостатках проблемы внедрения систем электронного документооборота в органах местного самоуправления. Проанализировано современное состояние документооборота в районном совете.

Ключевые слова: документооборот, электронный документооборот, системы электронного документооборота, органы местного самоуправления, районный совет.

Marchuk Alina, Veremchuk Olena,

THE IMPLEMENTATION OF ELECTRONIC DOCUMENTS FLOW IN LOCAL GOVERNMENTS OF UKRAINE

The article describes the main problems, advantages and disadvantages of implementation systems in an electronic document flow of local governments Ukraine Also was given analyze of document flow on a current state in district council.

Key words: document management, electronic document management, electronic document management systems, local governments, district council.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>